

ความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียน
ที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้

Reading Comprehension of Students with Learning Difficulties
by Using SQ4R Technique

สรณรัตน์ ขวามาตร์^{1*} และ จรรยา บุญมีประเสริฐ²

Saranrat Khwamart^{1*} and Janya Boonmeeprasert²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kean University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assistant Professor, Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Khon Kean University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองจิกโนนตุน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 คน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R 15 แผน 30 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ชุด เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้เมื่อได้รับการสอนโดยเทคนิค SQ4R มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็น 30 และ 47 คิดเป็นร้อยละ 50 และ 78.33 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 28.33

คำสำคัญ: การอ่านโดยเทคนิค SQ4R, การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

Abstract

The objective of this research was to study the reading comprehension ability by using SQ4R Technique of students with learning difficulty. The target group included 3 students with learning difficulty, during the first semester of 2015 academic year, Ban-nongwang-nongjig-nonetun School, Prayuen District, Khon Kaen Province. The research design was an experimental research. The research instruments using in this study consisted of 15 lesson plans for 30 hours, and 2 Sets of Reading Comprehension Ability Test by using SQ4R Technique including 20 Items of 4 Multiple Choices, and 4 Items of an Essay Test. Data were analyzed by calculating the Percentage, and Mean.

The research findings found that:

When Students with Learning difficulty were taught by using SQ4R Technique, their pretest and posttest Mean Scores of Reading Comprehension Ability were 30 and 47 points or 50%, and 78.33% respectively. Their Mean Score increased was 17 points or 28.33%.

Keywords: SQ4R Reading Techniques, Reading Comprehension Thai

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของทุกคน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น เพื่อเชื่อมต่อและอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการ ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นตามความเหมาะสมกับความสามารถของบุคคลนั้น จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองสิทธิทางการศึกษาของคนพิการซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ให้คนพิการทุกประเภทมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยสิบสองปี มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดบริการทางการศึกษาให้กับเด็กพิการ ต้องจัดให้

มีคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่ระบุว่าจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โดยจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้คนพิการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึง และเสมอภาค โดยได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555 - 2559) เป็นยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ คนพิการทุกประเภทมีสิทธิได้รับการศึกษา และได้รับความช่วยเหลือทางการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และจัดบริการทางการศึกษาให้กับเด็กพิการ ต้องจัดให้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งความพิการ เพื่อจัดการศึกษาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความเป็นพิเศษโดยแบ่งประเภทความพิการไว้ 9 ประเภท ดังนี้ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้อน ในการจำแนกความพิการเพื่อรับการศึกษาพิเศษนั้น เด็กอีกประเภทหนึ่งที่มีมองโดยรวมจะเหมือนกับเด็กปกติ แต่ความสามารถในการเรียนรู้เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนของชั้นเรียน ซึ่งเด็กประเภทนี้เรียกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง ที่ต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม กับสภาพความบกพร่อง และความต้องการจำเป็น เพื่อให้นักเรียนเหล่านั้นได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง สามารถช่วยเหลือตนเองเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมสังคมอย่างมีความสุข นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้ เด็กบางคนอ่านได้แต่ไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้สาระจากเรื่องที่อ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ไม่มีวิธีใดหรือเทคนิคใดเทคนิคหนึ่งของการสอนที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับเด็กทุกคน ดังนั้นการสอนนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีวิธีการสอนหลายรูปแบบ เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน (ผดุง อารยะวิญญู, 2544)

โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองจิกโนนตุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เปิดทำการสอนตั้งแต่

ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยเป็นครูการศึกษาพิเศษซึ่งรับผิดชอบนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้เรียนร่วม จำนวน 3 คน จากการสังเกตในเวลาเรียนวิชาภาษาไทยนั้น พบว่า เมื่อให้นักเรียนอ่านนักเรียนสามารถอ่านคำหรือประโยคง่ายๆ ได้ แต่ช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน รวมทั้งมีปัญหาในการจำคือจำรายละเอียดในเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่สามารถตอบคำถามท้ายบท เมื่ออ่านเรื่องไปแล้วไม่สามารถจัดลำดับขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลัง ไม่เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับอะไรมากที่สุด และเมื่อให้ทำแบบฝึกหัด จะทำงานช้าไม่สามารถทำงานให้เสร็จ ในเวลาที่กำหนดได้ เขียนตัวหนังสือตลกหล่น ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาไทย ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงได้ติดตามให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาดูแลนักเรียนทั้ง 3 คนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถใกล้เคียงกับนักเรียนปกติในห้องต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน พบว่ามีวิธีการสอนอ่านหลายวิธี และวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ สามารถช่วยแก้ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ คือ การสอนอ่านด้วยเทคนิค SQ4R เพราะว่าเทคนิค SQ4R ตั้งอยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างความรู้ (Schema) ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เทคนิค SQ4R ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน อ่านได้อีกด้วย เทคนิคการอ่าน SQ4R มีขั้นตอนในการอ่าน 6 ขั้นตอน คือ 1) สำรวจ (Survey) ซึ่งขั้นนี้ผู้เรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่าน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่านและยังมีกลวิธีตั้งคำถามซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกหาคำตอบ จากคำถามที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่าน เนื่องจากมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน 2) ตั้งคำถาม (Question) การตั้งคำถามในเรื่องที่กำลังจะอ่านจะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น 3) การอ่าน (Read) เป็นการอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องนั้นๆ อย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่าน

เพื่อจับใจความสำคัญ 4) จดบันทึก (Record) ผู้อ่าน จดบันทึกความข้อความต่างๆ ที่ได้จากการอ่าน โดยจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและจำเป็น 5) สรุปใจความสำคัญ (Recite) เขียนโดยใช้ภาษาของตนเอง 6) การวิเคราะห์ (Reflect) ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน แล้วแสดงความคิดเห็นของตนเองว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของตนเอง โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ, 2545)

จากความสำคัญของการอ่านและปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยจึงหาแนวทางให้ความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนกลุ่มนี้ โดยใช้เทคนิค SQ4R มาพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะเทคนิค SQ4R ช่วยส่งเสริมการอ่านที่เป็นขั้นตอน ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสาระการเรียนรู้อื่นๆ สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองจิกโนนตุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 3 คน ได้ผ่านการคัดกรองตามแบบกระทรวงศึกษาธิการ และแบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD / LD / Autism (PDDs) ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา และยังไม่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค SQ4R

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษารัชนีนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้การทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนและทดสอบหลังการทดลอง One Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ, 2538)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R จำนวน 15 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ชุด คือ 1) แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 2) แบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 คะแนนความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นรายบุคคล รายกลุ่มในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย และแผนภูมิ

5.2 คะแนนทดสอบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ชุดที่ 2 ข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ ก่อนเรียนและหลังเรียนวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นรายบุคคล รายกลุ่มในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย และแผนภูมิ

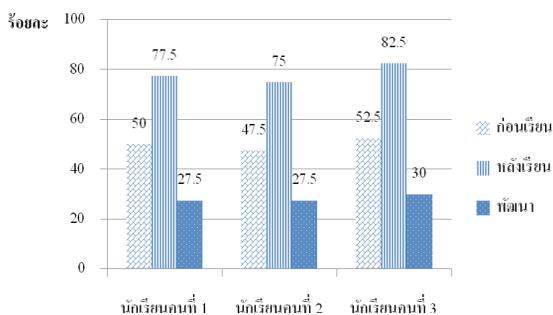
สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สรุปได้ว่า

1.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนดีขึ้น

1.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีคะแนนความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 28.33

แผนภูมิแสดงค่าร้อยละคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียนหลังเรียน ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ของนักเรียน 3 คน

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ อภิปรายผลได้ดังนี้

พบว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนตามเทคนิค SQ4R มี 6 ขั้นตอน 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (S-Survey) นักเรียนได้สำรวจชื่อเรื่องทีอ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นผู้แต่ง และประเด็นที่นักเรียนสนใจ จากการได้อ่านสำรวจเรื่องอย่างคร่าวๆ ทำให้นักเรียนได้ประเด็นที่นักเรียนสนใจ

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q-Question) การตั้งคำถามช่วยให้การอ่านมีจุดมุ่งหมาย ช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่ขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่าน นักเรียนตั้งคำถามด้วยตนเองจากเรื่องที่อ่านได้ และสามารถกลับไปอ่านบททวนซ้ำหากจำไม่ได้

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างละเอียด (R1-Read) ให้ผู้เรียนได้อ่านทำความเข้าใจอย่างละเอียด ในขั้นตอนนี้สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ว่า วิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ไม่มีขั้นตอนการสอนคำศัพท์ใหม่ ดังนั้นจึงต้องสอดแทรกขั้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสม โดยการทบทวนคำศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียนอ่านคำศัพท์จากใบความรู้ การอ่านคำศัพท์เป็นการอ่านออกเสียงตามคำอ่านให้นักเรียนอ่านออกเสียงเพื่อเพิ่มความเข้าใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง และในขั้นนี้ นักเรียนได้อ่านนิทานอย่างละเอียด แล้วจับคู่คำศัพท์กับความหมายให้ตรงกัน ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน หรือหลัง ถ้านักเรียนจำไม่ได้ก็ให้กลับไปอ่านบททวนซ้ำ

ขั้นที่ 4 การจดบันทึก (R2-Record) ให้ผู้เรียนจดบันทึกคำศัพท์ที่ได้อ่านตามความเข้าใจของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นจดบันทึกข้อความที่สำคัญในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนอ่านผิดและจำความหมายไม่ได้ การจดบันทึกเป็นการทบทวนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเพิ่มขึ้น ขั้นนี้ก็ช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่านทำให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น

ขั้นที่ 5 (R-3 Recite) ขั้นสรุปใจความสำคัญ ให้ผู้เรียนได้แสดงสิ่งที่ได้จาก การอ่าน โดยการพูดตามความเข้าใจของนักเรียน ครูคอยแนะนำลำดับขั้นว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง ตัวละครไปทำอะไร ทำอย่างไร ทำไมจึงทำเช่นนั้น สรุปเรื่องทั้งหมดเป็นอย่างไร ทำให้นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ถ้าไม่แน่ใจก็สามารถกลับไปอ่านบททวนซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 (R4-Reflect) ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่นักเรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นต่อตัวละครในเรื่อง ว่าตัวละครใดที่มีการกระทำที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม นักเรียนชอบตัวละครตัวไหน ทำไมจึงชอบ ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง และเขียนบันทึกลงในใบงาน

แสดงให้เห็นว่าทุกขั้นตอนของเทคนิค SQ4R มีส่วนสำคัญเชื่อมโยงต่อเนื่องกันไปทำให้นักเรียนมีความสามารถอ่านได้ เข้าใจเรื่องที่อ่านคือ ตอบคำถาม ตั้งคำถาม เรียงลำดับเหตุการณ์ สรุปเรื่อง และวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านดีขึ้น และส่งผลให้คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของแบบทดสอบ ทั้ง 2 ชุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน คือ 47 คะแนนและ 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.33 และ 50.00 ตามลำดับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนพัฒนา 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 28.33 ซึ่งสอดคล้องกับรัชนิพร ดีपालะ(2554) การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ กรณีศึกษามีพัฒนาการในด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังจากการใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ในการอ่านหนังสือจำนวน 3 เล่มคือเล่มที่ 1 ลากับจิ้งหรีดเล่มที่ 2 พอค้าเกลือกับโคตต่างและเล่มที่ 3 คนเลี้ยงวัวกับวัวหาย โดยมีคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจทางภาษาเพิ่มขึ้น คือนิทานเรื่องลากับจิ้งหรีดมีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 40 นิทานเรื่องพอค้าเกลือกับโคตต่างมีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 30 นิทานเรื่องคนเลี้ยงวัวกับวัวหายมีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 20 ตามลำดับ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พยุง ไบแย้ม (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้สื่อภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการสอนร้อยละ 83.75 สูงกว่าก่อนการสอนโดยใช้สื่อภาพร้อยละ 21.25 และนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อสื่อภาพในระดับมาก และตั้งเทาลู่ (2555) การใช้วิธี SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนักเรียนจีนชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยอินเตอร์เทคต่างประเทศในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแผนการเรียนรู้อ่านที่ใช้การสอนแบบ SQ4R จำนวน 8 แผน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า 1) นักศึกษาจีนมีพัฒนาการความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยในระดับปานกลางระหว่างได้รับการสอนแบบ SQ4R 2) นักศึกษาจีนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบ SQ4R

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ ผู้สอนต้องสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามลำดับทุกขั้นตอน

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้สูงขึ้น

1.3 ผู้สอนควรใส่ใจกิจกรรมและผลงานของนักเรียนในทุกขั้นตอน พร้อมช่วยชี้แนะนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มความสามารถ

1.4 ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควรควบคุมสภาพแวดล้อม ไม่ให้มีนักเรียนอื่น ๆ มารบกวนสมาธิของนักเรียนขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.5 ควรจัดช่วงเวลาให้เหมาะสมกับความสนใจและกิจกรรมของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีสอนอ่านโดยใช้เทคนิค SQ4R ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่ปัญหาทางการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ไปใช้ในการสอนอ่านกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2.3 ควรนำวิธีสอนอ่านโดยใช้เทคนิค SQ4R ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่ปัญหาทางการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555-2559).**

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.

ตั้งเทา ลู่. (2555). **การใช้วิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.**

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผดุง อารยะวิญญู. (2544). **การศึกษาเด็กที่มีความ**

ต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.

พยุ่ง ใบแย้ม. (2550). **การพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้สื่อภาพ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัชนีพร ดีปลาสะ. (2554). **การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์.** รายงานการศึกษานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ล้วน, & อังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:

สุริยวิลาสสัน. สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ อจท.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2554). **วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชน.** กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.